

Intellectual Archive

The background features several mathematical formulas and diagrams. At the top left, there is a formula: $R^2 \frac{1}{2} \frac{d^2 R}{dt^2} = -\frac{8\pi G}{c^4} \frac{T_{tt}}{H}$. Below it, another formula: $\Omega = 4 \left(\frac{1+2A^2}{1-2A^2} - \frac{A^2 T^2}{A^2 T^2} \right) = A(1+4A^2 - 2A^2 T^2)$. Further down, a complex expression: $R^2 \frac{d^2 R}{dt^2} = \omega^2 \wedge \omega^2 = \omega^i \wedge \omega^j = \frac{a'}{ab} \frac{b+\pi b'}{7b^2} \omega^i \wedge \omega^j$. To the right, a diagram shows a coordinate system with axes r and z , and a small green sphere. The diagram includes the expression $\left(\frac{V_r}{r} \right)^2 + \left(\frac{\partial V_z}{\partial z} \right)^2$ and a larger expression: $\left(\frac{\partial V_r}{\partial r} + \frac{\partial V_z}{\partial z} \right)^2 + \left(\frac{\partial V_\phi}{\partial r} \frac{V_\phi}{r} \right) + \frac{2V_r}{r} \left(\frac{\partial V_r}{\partial r} + \frac{\partial V_z}{\partial z} \right)$. At the bottom left, there is a diagram with a small green sphere and the expression $\frac{r^2 + \delta}{c^2} \approx 10^{-10} \div 10^{-11}$.

Volume 6

Number 5

September/October
2017

Editorial Board

Editor in Chief

Mark Zilberman, MSc, Shiny World Corporation, Toronto, Canada

Scientific Editorial Board

Viktor Andrushhenko, PhD, Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, President of the Association of Rectors of pedagogical universities in Europe

John Hodge, MSc, retired, USA

Petr Makuhin, PhD, Associate Professor, Philosophy and Social Communications faculty of Omsk State Technical University, Russia

Miroslav Pardy, PhD, Associate Professor, Department of Physical Electronics, Masaryk University, Brno, Czech Republic

Lyudmila Pet'ko, Executive Editor, PhD, Associate Professor, National Pedagogical Dragomanov University, Kiev, Ukraine

IntellectualArchive, Volume 6, Number 5

Publisher : Shiny World Corp.
Address : 9200 Dufferin Street
P.O. Box 20097
Concord, Ontario
L4K 0C0
Canada

E-mail : support@IntellectualArchive.com
Web Site : www.IntellectualArchive.com
Series : Journal
Frequency : Bimonthly
Month : September/October of 2017
ISSN : 1929-4700
Trademark : **IntellectualArchive™**

© 2017 Shiny World Corp. All Rights Reserved. No reproduction allowed without permission. Copyright and moral rights of all articles belong to the individual authors.

Intellectual Archive

Volume 6

Number 5

September/October 2017

Table of Contents

Physics

J.C. Hodge	Hodge Experiment (Continued) of Interference with a Slit in a Transparent Mask Rejects Wave Models of Light	1
J.C. Hodge	Hodge Experiment (Continued) with Opaque Strips and about the Afshar Experiment	7

Mathematics

Y. Adoniev, V. Vereshchaga	Technique of B-Functions Algebraic Generation	19
-------------------------------	---	----

History

I. Levchuk	Women in the Ethnosocial Structure in the Second Polish Republic	24
------------	--	----

Philology

M. Obykhvist	Ekphrasis as the Instrument for the Representation of Characters' Inner World in the Novel the Moor's Last Sigh by Salman Rushdie	33
--------------	---	----

Education

L. Kostina	Theoretical Approaches to Secondary Teacher Professional Development in Australia	37
V. Sulym, O. Zadorozhna	Organization of Medical Students' Learning Autonomy in the Context of Building German Communicative Strategies in Reading and Listening	46

Pedagogic

L. Pet'ko	Priorities for the Development of the Ukrainian National Idea and Upbringing the Students of this Modern Era	59
M. Shkolna	Pedagogical Conditions for Upbringing of Social Maturity of Agricultural Colleges Students	79
N. Shelest	Training of Mentors of Student Groups for the Formation of a Value Attitude in Creating of a Family by Students of Agrarian Colleges	86
Li Lan, O.Shcholokova	Methodological Basis for Forming Artistic Perception in Adolescents	94

Letters to Editor

E. Kozlovskis	The Great Theorem of Pierre de Fermat as a Special Case abc Conjecture and the Proof of Andrew Beal Hypothesis.	107
	Manuscript Guidelines. Where to Find Us	108

Toronto, September/October 2017

Priorities for the development of the Ukrainian national idea and upbringing the students of this modern era

Pet'ko Lyudmila

*Dragomanov National Pedagogical University Ph.D., Associate Professor,
Department of English Philology (Ukraine, Kyiv)*

Abstract

The article deals with the main aspects of the Ukrainian national idea formation among Ukrainian students in the process of forming professionally oriented foreign language teaching environment. Presented its aims and principles. The causes of the importance of this issue in development of the Ukrainian society have been considered. Analised the address by the US President Gen. Dwight D. Eisenhower at the unveiling of the monument to Taras Shevchenko in Washington (1964).

Global challenges of the 21st century show that the training and upbringing of present youth are central problems for the contemporary higher education system. It is particularly relevant for Ukraine, which has experienced recent large shocks, associated with the breaking of social order. In this regard, there is a need to find new pedagogical strategies to support the development of a student's personality, in order to intensify the teaching and upbringing processes in the conditions of university.

The question of multicultural upbringing of students in the context of professionally oriented foreign language teaching environment in the conditions of university is considered.

Keywords: Ukrainian national idea, university, students, multicultural upbringing, Taras Shevchenko, D.Eisenhower, foreign language, professionally oriented foreign language teaching environment.

Актуальність. Україна стала незалежною державою у 1991 р., тому одним із пріоритетних завдань українських університетів протягом цих років була і залишається підготовка національної еліти, яка буде працювати на державне будівництво. Але до сьогодні, на жаль, формуванню української національної ідеї, яка повинна «виходити з глибин...історичного минулого, відповідати вимогам сьогодення та прагненням на майбутнє» [11, с. 24], коли відбувається безпрецедентне розшарування українського суспільства і демонструється його висока конфліктність та соціальна напруженість з-за відсутності ціннісних засад сприйнятих на сході і заході країни (внаслідок чого ми становимося свідками політичних криз), – не приділяється належна увага.

Визначають ряд причин, що вплинули на згасання української національної ідеї в державі: 1) низька якість українського політичного ресурсу;

2) ціннісна дезорганізація українського народу; 3) відсутність усвідомлення єдності та національної мети [2, с. 71].

Для формування більш повного уявлення про сутність національної ідеї звернемося до огляду публікацій. Зокрема, Ф.В.Вауліна пише: «В ідеалі національна ідея містить в узагальненому вигляді відповіді на запитання – заради чого живе нація, яким ціннісним орієнтирам віддає перевагу, як реалізує свій творчий потенціал в оточенні інших спільнот. Однак національна ідея виконує в суспільстві ще цілий ряд функцій, до яких можна віднести: 1) етнотворення; 2) інтеграції; 3) ідентифікації) 4) аксіологічну; 5) державотворення; 6) футурологічну [5, с. 197].

Також національна ідея ототожнюється з ідеалом, що вказує спільний напрям і мету поступу суспільства, визначається цінностями, які поділяє більшість українського народу. Тому, у молодій генерації майбутніх випускників вищої школи треба виховувати високу моральність, відповідальність, патріотизм, толерантність, спрямованість на сумлінну працю, гордість за свою Батьківщину, лояльність до Української держави, повагу до її символів та атрибутів (включаючи державну мову), знання історії і культури України, шану до нації, що утворила державність, національну гідність [11, с. 27, 28].

Окрім того, духовність визначається таким рівнем розвитку особистості і суспільства, який є «консолідуєчим началом», об'єднуючим людей, а моральність розглядається як «регулятор поведінки людей, виступає гарантом шанобливого ставлення до культурної спадщини усіх народів і націй» [4, с. 10, 11], на якій базується свобода особистості, тоді як без моральності свобода виплескується в анархію, всюдозволеність, фізичне насильство.

Через те, що у добу незалежності український народ переосмислив українську національну ідею, наповнив її новими образами, підходами й цінностями, вона стала класифікуватися як поліетнічна, полікультурна, децентралізована, регіональна, постколоніальна. [26, с. 28]

Додамо, про необхідність впровадження української ідеї в навчально-

виховному процесі, зокрема, навчанні іноземної мови, висвітлено нами у низці статей [16; 17; 18; 20; 21; 22; 23; 33].

Відтак, у формуванні національної ідеї, яка є духовним феноменом, увесь професорсько-викладацький склад освітнього закладу повинен чітко усвідомлювати актуальність і, водночас, складність і неоднозначність цього процесу.

Метою даної статті ми окреслили актуальність введення у процес навчання іноземної мови українознавчого змісту, що слугує формуванню професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища.

Виклад матеріалу. Дискусії щодо пошуку національної ідеї тривають. На думку Ф.В.Вауліної найцікавішими, є такі варіанти, висловлені діячами української політики, економіки та культури: 1) конкурентоспроможність країни як національна ідея; 2) національна культура — це і є національна ідея — (за В.Вовкун); 3) сприяння реалізації національної ідеї України — формуванню української нації на основі культури, історичної пам'яті українського народу, із залученням представників інших етносів, які сприйняли українську культуру та історичну спадщину” (за Ю.Костенко) [5, с. 199].

Відродження національної системи освіти на підґрунті національних традицій та духовності є одним із засобів формування нових поколінь представників українського суспільства, які розвиватимуть нашу державу особливим шляхом, практикуючи гармонійні відносини між собою та навколишнім середовищем, де, саме, у філософії серця — духовна сила нашої нації [12, с. 63].

З цього приводу С.Возняк має свою позицію й доводить, що національна ідея як філософія національного життя, його теорія і практика, особлива форма світобачення через призму національних цінностей та ідеалів, містить в собі мету існування етнічної спільності; з'ясування її історичного призначення, системи ціннісних орієнтирів, стійких прагнень і уподобань; визначення свого місця серед інших народів, ставлення до них. У національній ідеї концентруються відповіді на найскладніші питання: для чого живе нація? Як

вона реалізує себе в оточенні інших спільнот? Вона формує особливий погляд на світ, його тлумачення крізь призму національних цінностей та національних цілей [9].

Так, Л.В.Чупрій серед об'єднаних цінностей називає релігійні та моральні цінності, що стануть основою духовного державотворення України [29]. Через те, Г.В.Кузьменко у педагогічній площині пропонує таке визначення: «Цінності – це ідеали, спрямовані на моральні орієнтири виховання та навчання (істина, добро, патріотизм, справедливість, чесність, порядність, відповідальність, освіченість, культура тощо), це ті якості й характеристики особистості, які визначають якісну своєрідність життєдіяльності людини, цілеспрямовано регулюють її поведінку і мають бути досягнуті в результаті освіти. Вони визначають те, до чого слід прагнути, ставитися з повагою, визнанням, пошаною й, відповідно, ті якості, які вчитель покликаний формувати в учнів» [15, с. 5].

Відповідно до підходу Г.Г.Ващенко, українським виховним ідеалом треба визнати той, що «витримав іспит історії, найбільше відповідає психології народу та його призначенню, увійшов у психіку народних мас, відбитий у народній творчості й творах кращих митців і письменників, що стали духовними проповідниками свого народу [6, с. 104]»

Українські педагоги, розробляючи трактування української ідеї, вважають, що вона має відповідати інтересам людини, суспільства і держави як єдиної політичної нації; 2) об'єднувати, а не протиставляти представників різних регіонів, увесь багатоетнічний український народ; 3) враховувати менталітет, світогляд народу; 4) мобілізувати її прихильників і противників на здобутки сучасні і майбутні; 5) бути конструктивним інструментом у міжнародних відносинах [4, с. 7].

На думку Н.Авер'янової [1], українська національна ідея мусить органічно поєднувати національні та загальнолюдські цінності з людиноцентричним, культуротворчим, націєзберігаючим та державотворчим спрямуванням українства.

Українська національна ідея – теоретичний вираз самоусвідомлення українським народом своєї самобутності та індивідуальності, власної самоцінності, права на самовизначення та самостійний розвиток, на національну незалежність [9]. При цьому, згідно поглядів С.Возняка, найбільший внесок у розробку філософії української національної ідеї здійснив Іван Франко, провівши глибоку філософську рефлексію над самим поняттям нації, чинниками націотворення й національної консолідації, обґрунтував роль національного ідеалу й завдання інтелігенції в його реалізації, місце національного фактора в суспільному житті. Перед інтелігенцією він ставив завдання «витворити з величезної етнічної маси українського народу українську націю», тобто націю нового типу, здатну протистояти асиміляційним процесам та водночас готову до опанування «в якнайбільшій мірі і в якнайшвидшому темпі загальнолюдських культурних набутків [27, с. 404]», тому що носієм української національної ідеї є український народ. Це завдання інтелігенція може виконати, «вносячи національну ідеологію в маси народу, формуючи почуття національної єдності, національну самосвідомість задля того, щоб «навчитися чути себе українцями [27, с. 405]», коли «здорові органічні парості можуть у кожному краї вирости тільки з виразного національного ґрунту [10, с. 25]».

До сказаного можна додати висловлене С.Вовканичем на диспуті, присвяченому українській національній ідеї, що «йдеться про духовно-інтелектуальний потенціал нації як її здатність черпати нові знання зі світової скарбниці, так й творити свої та поповнювати ними здобуток людства. [8, с. 44]».

Яскравим прикладом висловленого може слугувати приклади вшанування пам'яті Т.Шевченка за кордоном. Залучення поданих нижче епізодів у процесі формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету буде доцільним для навчання іноземної мови майбутніх істориків, політологів, філологів, соціологів, дизайнерів, архітекторів та ін.

Серед багатьох форм увіковічення та вшанування пам'яті визначних історичних постатей є встановлення пам'ятників і створення меморіальних та

інших музеїв. У світі налічується 1384 пам'ятники Т.Г. Шевченку (у 35 країнах, з них 1256 – на території України). У зарубіжних країнах налічується 128 пам'ятників Тарасу Шевченку – у 35 країнах. Найбільше їх встановлено в Росії (10 пам'ятників та 20 меморіальних дощок), США (9), Канаді (9), Білорусі (6), Польщі (5), Молдові (4). По 3 пам'ятники зведено в Аргентині, Бразилії, Грузії, Узбекистані, Франції [3, с. 6], автори також надали фотографії цих пам'ятників.

Рис. 1. Відкриття пам'ятника Шевченку у Вашингтоні

23 вересня 1964 р. в елітній частині столиці США Вашингтоні, де розташовуються представництва зарубіжних країн, 27-й Президент США Ейзенхауер (Dwight David Eisenhower, 1890–1969) у присутності 100-тисячної громади відкрив пам'ятник Тарасу Шевченку (рис. 1) на честь 150 річниці від дня його народження (скульптор Лео Мол (Leo Mol). Документальне підтвердження цієї події зберіглося у короткометражному документальному фільмі [7], де учасники святкового маршу гордо несуть жовто-блакитні прапори України.

Д. Ейзенхауер у своїй промові сказав, що на американську землю прийшов український герой: “For my hope is that your magnificent march from the shadow of the Washington Monument to the foot of the statue of Shevchenko will here kindle a new world movement in the hearts, minds, words and actions of men; a never-ending movement dedicated to the independence and freedom of peoples of all captive nations of the entire world” [35].

Завдання 1. З приводу наведеного вище уривку промови, просимо студентім пояснити, що мав на увазі Д. Ейзенхауер, сказавши «your magnificent march from the shadow of the Washington Monument to the foot of the statue of Shevchenko».

Завдання 2. Просимо студентів пояснити актуальність сказаного у промові Д. Ейзенхауера, виголошеної у 1964 р. і довести це:

“Tyranny and oppression today are not different from tyranny and oppression in the days of Taras Shevchenko.

Now, as then, tyranny means the concentration of all power in the elite body, in a government bureau, in a single man it means that the ultimate decisions affecting every aspect of life rest not with the people themselves, but with tyrants.

Shevchenko experienced this kind of governmental usurpation of decisions he believed he should make for himself. And he was a champion of freedom not solely for himself. When he spoke out for Ukrainian independence from Russian colonial rule, he endangered his own liberty [35]”.

Завдання 3. *З поданої частини промови охарактеризуйте ставлення промовця до Т.Г.Шевченка. Доведіть прикладами:*

“His statue, standing here in the heart of the nation's capital near the embassies where representatives of nearly all the countries of the world can see it, is a shining symbol of his love of liberty.

It speaks to these millions of oppressed; it gives them a constant encouragement to struggle forever against communist tyranny, until, one day final victory is achieved, as it most surely will be”.

Завдання 4. *Пропонуємо студентам прочитати уривок з вірша «Юродивий» Т.Шевченка і відповісти на запитання: Чому поет звертається до читача «Чи діждемося Вашингтона?» Що мав на увазі Т.Шевченко?*

Звернемо увагу на те, що першого Президента США Джорджа Вашингтона згадував Т.Шевченко у своїй поемі «Юродивий» у 1857 р. [30, с. 261]:

*Коли
Ми діждемося Вашингтона
З новим і праведним законом?
А дождемось-таки колись!
Не сотні вас, а мільйони...*

Наведемо ці рядки в англійському перекладі:

*When will we greet
Our own George Washington at last
With the new law of righteousness?*

Taras Shevchenko, 1857 [38] (Translated by John Weir)

Як бачимо, Тарас Шевченко ще у 1857 р. жагуче писав: «Коли діждемося Вашингтона?»..., бо сподівався мати праведний закон демократії та свободи, людяності справедливості своїй Україні. «Шевченко бачив, розумів, сповнював надбаннями гуманістичного світового Духу свою Батьківщину, але не менш палко щедро він збагачував увесь світ скарбами своєї Вітчизни, розкриваючи красу природи мови, матері дитини, жінки, героїчних лицарів волі, досвідом боротьби за братерство солідарність народів, за соціальну, національну, духовну свободу України. Він вчить нас священним традиціям та законам життя, розпрозорює грядуще сучасної цивілізації, дає їй надію... [13, с. 18]».

Зауважимо, що останніми роками в американській пресі ставиться риторичне питання «Коли буде побудовано пам'ятник Вашингтону в Києві?». Тому, з огляду на сказане ми звертаємо увагу студентів на виконання завдання 5.

Завдання 5. Для домашнього читання студентам пропонується стаття «Shevchenko in Washington» [37]. Під час практичного заняття організуємо дискусію на тему «When will a George Washington monument be erected in Kyiv?».

Завдання 6. Прочитайте наведений нижче уривок промови генерала Д. Ейзенхауера. Надайте ваше розуміння виразам: «*we stand together as Americans*», «*independent, yet interdependent; diverse, and yet inseparable*», «*to be successful in bringing peace with freedom and justice to the world*», «*only in freedom can be found the right road to human progress, happiness and fulfillment*», «*Shevchenko lived and taught this truth*», «*to embody in their poetry mankind demands for freedom for self-expression for national independence, and for liberty for all mankind*»:

«... today, we stand together as Americans, bound by our common devotion to a system of self-government – a system that makes it possible for us to be different, and yet united; independent, yet interdependent; diverse, and yet inseparable.

To be successful in bringing peace with freedom and justice to the world, we must increase our joint efforts to make peoples around the world more aware that only in freedom can be found the right road to human progress, happiness and

fulfillment.

Shevchenko lived and taught this truth.

In unveiling this memorial to the great nineteenth century Ukrainian poet we encourage today's: poets in Ukraine, in Eastern Europe, end around the world, to embody in their poetry mankind demands for freedom for self-expression for national independence, and for liberty for all mankind».

До речі, українцям за кордоном, українській діаспорі в ракурсі викладеного вище, присвячені публікації академіка В.Б.Євтуха [32], А.Сидорука [37], професора Пітсбурзького університету К.Севеджа [34].

Завдання 7. *На Вашу думку, з якою метою Д. Ейзенхауер згадав у своїй промові слова А.Лінкольна?:*

«I recall words of one of America's greatest sons Abraham Lincoln speaking here just 100 years ago he said:

"It is not merely for today, but for all time to come, that we should perpetuate for our children's children that great and free government, which we have enjoyed all our lives."

In the same spirit, it is not merely for today, but for all time to come – that we today present to the world this statue of Taras Shevchenko, Bard of Ukraine and Freedom Fighter, to perpetuate man's faith in the ultimate victory of freedom».

Звернемо увагу на подані нижче словосполучення, які ми розглядаємо невід'ємним елементом для формування політичної риторики у майбутніх політологів та істориків:

Freedom ['fri:dəm] – свобода, незалежність, право, вільне користування, привілея.

Словосполучення з *freedom*: dedication to the cause of freedom (*відданість справі свободи*); to gain / secure / win freedom (*отримувати свободу*); the rights of the individual to freedom of expression (*права людини на свободу*); to abridge / curtail (a) freedom (*обмежувати свободу, притискувати свободу*); political freedom (*політична свобода*); freedom of assembly (*свобода зборів*); freedom of the press (*свобода преси*); freedom to organize (*право об'єднуватися у*

профсоюзи); to advance the cause of freedom (*сприяти справі свободи*).

Eloquent |'eləkwənt| – красномовний, яскравий, виразний.

Словосполучення з *eloquent*: attitude eloquent of discouragement (*поза, що вирає відчай*); eloquent / meaningful look (*виразний погляд*); eloquent orator (*красномовний оратор*); eloquent oratory (*красномовний виступ*); eloquent address (*яскравий виступ, яскрава промова*); eloquent appeal (*промовисте прохання*); eloquent silence (*красномовне мовчання*); eloquent eyes (*виразні очі*); eloquent evidence (*переконливий / яскравий / доказ*); to be naturally eloquent (*народитися оратором*); to wax eloquent over (*красномовно висловитися з будь-якого приводу*); although the rebuttal was very eloquent... (*хоча зустрічні доводи були дуже обгрунтовані...*).

Вирази: he was eloquent on his own behalf (*він палко і переконливо відстоював свої інтереси*); he is eloquent on the necessity of ... (*він багато говорить про необхідність...*); to have an eloquent tongue (*говорити гарно, красиво*); eloquent rhetoric (*просторікування*); be naturally eloquent (*народитися оратором*).

З метою залучення студентів до науково-дослідницького пошуку, активізації їхньої пізнавальної діяльності, мотивації до вивчення іноземної мови, пропонуємо їм долучитися до підготовки презентацій професійного спрямування, написання есе, доповідей, рефератів на запропоновані нижче теми:

1. Вашингтон. Історія відкриття пам'ятнику Т.Шевченку.
2. Ліндон Бейс Джонсон (Lyndon Baines Johnson, 1908–1973) про Т.Шевченка.
3. Роль Дуайта Девіда Ейзенхауера (Dwight David Eisenhower; 1890–1969) у встановленні пам'ятника Т.Шевченку у Вашингтоні.
4. Джон Фітцджеральд Кеннеді (John Fitzgerald Kennedy, 1917–1963) й українці в Америці.
5. Роль президентів США в увіковіченні пам'яті Т.Шевченка в Америці.
6. Визначні постаті України та вшанування їх пам'яті за кордоном (рис. 2–10).

На наше переконання, залучення студентів до такої самостійної роботи,

яка передбачає пошук іншомовних автентичних матеріал, перегляд великої кількості відеозаписів у досягненні результату творчої роботи, а потім оприлюднення своїх здобутків, надає процесу формування ПОІНС в умовах університету конструктивістський і креативний характер.

Висновки. Отже, з усього сказаного випливає, що до питання розгляду української національної ідеї зверталися багато вчених, але й на сьогодні в наукових колах із цього приводу відбуваються дискусії. Аналізуючи різні бачення, аргументи й позиції вчених щодо розуміння української національної ідеї, тлумачень цього феномену та виокремлення його складових, ми ще раз переконалися у важливості й актуальності введення у процес навчання іноземної мови українознавчий зміст, що слугує формуванню професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища.

З усього сказаного випливає, що навчання іноземної мови в умовах університету є 1) конструктивним інструментом у міжнародних відносинах; 2) *засобом* представлення української культури за межами країни (світовій та європейській спільноті) 3) *сприяє* опануванню студентами загальнолюдських культурних набутоків; 4) *формує* особливий погляд на світ, його тлумачення крізь призму національних цінностей, формуючи почуття національної гідності; 5) *слугує* вихованню моральності, відповідальності, патріотизму, толерантності, освіченості, спрямованості на сумлінну працю, гордості за свою Батьківщину, повагу до її символів та атрибутів (включаючи державну мову), знання історії і культури України, шану до нації; 6) базуючись на засадах поліетнічного та полікультурного виховання *стимулює* самостійний розвиток особистості та її духовності.

Закінчимо рядками з поеми Т.Г.Шевченка «І мертвим, і живим, і ненарожденним землякам моїм...» (1845), «посланіє» українського пророка «землякам моїм в Україні і не в Україні моє дружне», мета якого пробудити в українців почуття національної гідності й честі, посилити їхню національну свідомість, вчить переймати з культури інших країн усе прогресивне, водночас,

не забуваючи рідної як першоджерела:

Не дуріте самі себе,
Учитесь, читайте,
І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь.
Бо хто матір забуває,
Того Бог карає,
Того діти цураються,
В хату не пускають [31, с. 333].

І, наприкінці:

Обніміться ж брати мої,
Молю вас, благаю! [31, с. 334].

Рис. 2. Пам'ятник Т.Г. Шевченку (США, м. Вашингтон, район площі Дюпон-серкл, 27.06.1964)

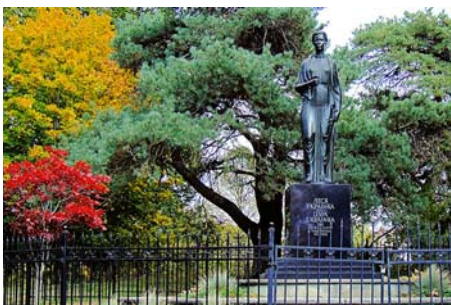

Рис. 3. Пам'ятник Лесі Українки (Канада, м. Торонто, Хай-Парк, 1975)

Рис. 4. Памятник жертвам Голодомору в Україні 1932–1933 рр.(США, м. Вашингтон, 7.11.2015)

Рис. 5. Погруддя Соломії Крушельницької (Італія, м. Торре дель Лаго, серпень 2012 р.) з нагоди 140-річчя від дня народження

Рис. 6. Пам'ятник українцям (Австрія, м. Відень, квітень 2013 р.)

Рис. 7. Пам'ятник Богдану Хмельницькому (Білорусія, м.Гомель, 1958 р.)

Рис. 8. Пам'ятник-погруддя Сергію Павловичу Корольову (Казахстан, м. Байконур).

Рис. 9. Пам'ятник-погруддя Івану Франку (Хорватія, м. Ліпик)

Рис. 10. Пам'ятник київському князю Володимирі Великому (Великобританія, м. Лондон, біля станції метро «Голанд Парк», 29 травня 1988)

References

1. Aver'ianova N. *Ukrainska natsionalna ideia v tvorchosti V'iacheslava Lypynskoho ta yii rol u suchasnomu derzhavotvorenni* [Ukrainian national idea in the works of Vyacheslav Lipinsky and his role in the modern state creation] // *Visn. Kyiv. nats. un- tu imeni Tarasa Shevchenka. Seriiia «Ukrainoznavstvo»*. – К. : VPTs «Kyivskiy universytet», 2008. – Issue 12. – P. 40–43.
2. Bezotosnyi M. *Natsionalna ideia – osnova konsolidatsii ukrainskoho suspilstva na suchasnomu etapi* [The national idea as the basis of the consolidation of Ukrainian society at the present stage] // *Ridnyi kraj*. – 2013. – No 2 (29). – P. 69–72.
3. Beidyk O.O., Stetsenko Ie.I. *Uvikovichnennia velychi T.H. Shevchenka v monumentalnomu mystetstvi ta muzeinii spravi (do 200-richchia vid dnia narodzhennia)* [Immortality of greatness T.G. Shevchenko in the monumental art and museum affairs (to the 200th anniversary of his birth)] // *Ukrainskyi heohrafichnyi zhurnal*. – 2014. – No 1. – P. 3–9.
4. Bekh I.D., Chorna K.I. *Natsionalna ideia u stanovlenni hromadianyna-patriota Ukrainy (prohrmano-vykhovnyi kontekst)* [National idea in the formation of a citizen-patriot of Ukraine (progranno-educational context)]. – Cherkasy : ChOIPOPP, 2014. – 48 p.
5. Vaulina F.V. *Natsionalna ideia Ukrainy: kompleksnyi vymir* [National idea of

Ukraine: integrated dimension] // Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu im. V.N. Karazina / Kharkivskyi natsionalnyi universytet im. V.N. Karazina. – Kh. : Vydvo KhNU im. V.N. Karazina. – 2010. – No. 885: ser. «Pytannia politolohii», Issue 16. – P. 196–201. URI <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/2397>

6. Vashchenko H.H. *Vykhovnyi ideal* [Educational ideal]: [pidruchnyk dlia pedahohiv, vykhovnykiv, molodi i batkiv] / H.H. Vashchenko. – Poltava: Poltavskyi visnyk, 1994. – 191 p.

7. *Vidkryttia pamiatnyka Tarasovi Shevchenku u Vashynhtoni (USA) 27 chervnia 1964 r. (arkhivni ziomky)* [Opening of the monument to Taras Shevchenko in Washington, DC, June 27, 1964 (archival photography) [Web site]. – Access mode: <https://www.youtube.com/watch?v=c6TNXSSnTVE>

8. Vovkanych Stepan. *Ukrainska Natsionalna Ideia (UNI) yak dukhovno-intelektualnyi kod sobornosti narodu: etnichnyi, intehratsiinyi ta tsyvilizatsiinyi vektory: Naukova dopovid* [Ukrainian National Idea (UNI) as the spiritual and intellectual code of the unity of the people: ethnic, integration and civilization vectors] // *Ukrainska Natsionalna Ideia yak dukhovno-intelektualnyi kod sobornosti narodu: etnichnyi, intehratsiinyi ta tsyvilizatsiinyi vektory (materialy kruhloho stolu) / za red. V.S. Kravtsiva; NAN Ukrainy. In-t rehionalnykh doslidzhen. – Lviv, 2011. – 60 p.*

9. Vozniak Stepan. *Natsionalna ideia yak kontsentrovanyi vyjav tsinnisnykh oriientsii ukrainskoho narodu: vikhy istorychnoho rozvytku* [National idea as a concentrated expression of value orientations for the Ukrainian people: milestones of historical development] [Web site]. – Access mode: <http://newright.primordial.org.ua/voznyak.htm>

10. *Ivan Franko pro sotsializm i marksyzm`Retsenzii i statti. 1897–1906* [Ivan Franko on Socialism and Marxism. Refrets and Articles.]. – New York, 1966.

11. *Karlova Valentyna. Natsionalna ideia suchasnoi Ukrainy: problemy ta perspektyvy formuvannia* [National idea of modern Ukraine: problems and prospects of formation] // *Visnyk Natsionalnoi akademii administruvannia. – 2010. – No. 3. – P. 21–29.*

12. Kliui A.I. *Ukrainska natsionalna ideia yak problema suspilnopolitychnoi dumky pochatku KhKh st. ta suchasnosti* [Ukrainian national idea as a problem of sociopolitical thought of the early twentieth century and modern times] // *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. – 2014. – Vol. 22. – Issue 24. – P. 61–66.*

13. Kononenko P.P. *Ukrainska natsionalna ideia* [Ukrainian national idea]. *Problema metodolohii : zb. nauk. pr NDIU* [Web of site]. – Vol. XX. – P. 7–24. – Access mode : <http://nndiuv.org.ua/images/book/20.pdf>

14. Kononenko P.P. *Natsionalna ideia, natsiia, natsionalizm* [National idea, nation, nationalism] : monohrafiia. – K. : Milenium, 2005. – 358 p.

15. Kuzmenko H.V. *Teoretychni osnovy tsinnisnoho stavlennia do obrazotvorchoho mystetstva* [Theoretical basis of value attitude to fine arts] // *Polikhudozhnie vykhovannia uchniv zahalnoosvitnoi shkoly v protsesi vprovadzhennia intehrovanykh kursiv: mater. Mizhnarod. shk. metod. dosvidu / [za zah. red. A.M.Starievoi]. – Mykolaiv: OIPPO, 2012. – P. 104–110*

16. Pet'ko L.V. English for students with specialization”Sociologie”. Didactic material for practical classes and independent work of students in a foreign language

specialties 6.030101 "Sociologie" : navch. posibnik dlya studentiv ta vykladachiv VNZ / L.V.Pet'ko. – K. : Talkom, 2015. – 142 p.

17. Pet'ko L.V. *Vprovadzhennja ukrai'ns'koi' nacional'noi' idei' v proces inshomovnoi' osvity majbutnih pedagogiv* [The Inculcation of Ukrainian National Idea in the Process of Foreign Language Education] / Vyshha osvita Ukrai'ny : teoretychnyj ta naukovo-metodychnyj chasopys / zasn. Instytut vyshhoi' osvity APN Ukrai'ny ; golov. red. V.P.Andrushhenko. – Kyi'v : "Pedagogichna presa", 2013. – Vol. 2. – P. 68–74.

18. Pet'ko L. V. *Do problemy vyhovannja nacional'noi' svidomosti shkoljariv* [About the problem of students' education national awareness] // Teoretychni pytannja kul'tury, osvity ta vyhovannja: zb. naukovyh prac'. – Issue 31. – K. : Vyd. KNLU, 2006. – P. 124–128.

19. Pet'ko L.V. *Napysannja i zahyst referativ inozemnoju movoju za profesijnym sprjamuvannjam – odyz iz shljahiv pidgotovky studentiv do navchannja u magistraturi* [Writing and defense of a report in foreign language (in the professional way) as one of the means of students' preparation for teaching in magistracy] / Naukovyj chasopys Nacional'nogo ped. un-tu imeni M.P. Dragomanova. – Ser. № 5. Pedagogichni nauky: realii' ta perspektyvy. – Issue 35 : zbirnyk naukovyh prac'. – K. : Vyd-vo NPU imeni M.P.Dragomanova, 2012. – P. 132–138.

20. Pet'ko L.V. *Nacional'nyj komponent u formuvanni profesijno orijentovanogo inshomovnogo navchal'nogo seredovyshha v umovah universytetu* [National component in the way of forming of the professionally oriented educational environment in the conditions of university] / Naukovi zapysky : [zb. nauk. statej] / M-vo osvity i nauky Ukrai'ny, Nac. ped. un-t imeni M.P.Dragomanova. – K. : Vyd-vo NPU imeni M.P.Dragomanova, 2014. – Vol. CXVII (117). – P. 125–135.

21. Pet'ko L. V. *Stymuljuvannja gotovnosti majbutnih social'nyh pedagogiv do vyhovnoi' roboty u procesi vyvchennja inozemnoi' movy u VNZ (na prykladi kinofil'mu «Zvuky muzyky» («The Sound of Music»), USA, reh. Uajz, 1965 r.)* [Stimulation of readiness of the future social teachers in a higher education institution for educational work in the process of foreign language learning (on the example of the movie «The Sound of Music», USA, Director R. Wise, 1965)] / Aktual'ni problemy navchannja ta vyhovannja ljudej v integrovanomu seredovyshhi: zb. nauk. prac' Vol. 9 (11). – K. : Un-tet «Ukrai'na». – 2012. – P. 84–95.

22. Pet'ko L.V. *Filosofs'ko-lingvistychni idei' rozuminnja mizhljuds'koi' komunikacii' u social'nomu seredovyshhi* [Philosophical and linguistic ideas of interpersonal communication in professional sphere] / Naukovi zapysky NaUOA. – Ostrog : Vyd-vo «Ostroz'ka akademija», 2015. – Serija «Filologichna». – Issue. 53. – P. 353–356.

23. Pet'ko L.V. *Shljahy formuvannja inshomovnoi' sociokul'turnoi' kompetencii' studentiv mystec'kyh special'nostej VNZ u procesi fahovoi' pidgotovky* [The Ways of Formation of Foreign Language Socio-Cultural Competence of Students of Music-Pedagogical Specialties in Higher School in the Process of Professional Teaching] // Problemy pidgotovky suchasnogo vchytelja: zb. nauk. pr. Umans'kogo derzhavnogo pedagogichnogo universytetu imeni Pavla Tychyny. – Uman' : PP Zhovtyj O.O., 2012. – Vol. 6. – Part 3. – P. 57–62.

24. Pukhkal O.H. *Natsionalna ideia yak vazhlyvyi chynnyk rozvytku hromadianskoho suspilstva v Ukraini* [National idea as an important factor in the development of civil society in Ukraine] // *Ekonomika ta derzhava*. – 2013. – № 2. – P. 118–121.

25. Rotovskyi A., Shtepa Iu. *Ukrainska natsionalna ideia: vid plachu do konstruktyvnoho dialohu* [Ukrainian national idea: from crying to constructive dialogue] // *Dzerkalo tyzhnia*. – 2006. – № 34 (613).

26. Savoiska Svitlana. *Ukrainska natsionalna ideia v movno-komunikatyvnomu konteksti konsolidatsii polietnychnoho sotsiumu* [Ukrainian national idea in the language-communicative context of the consolidation of the polyethnic society] // *Viche*. – 2013. – No. 12. – P. 28–30.

27. Franko I.Ia. *Odvertyi lyst do halytskoi ukrainskoi molodezhi* [A frank letter to Galician Ukrainian youth]. – *Zibr. tv. : u 50 t.* – K., 1986. – T. 45.

28. Tkachenko V.M. *Ukrainska natsionalna ideia: chas viiny i chas myru* [Ukrainian national idea: time of war and time of peace] // *Suspilno-politychni protsesy: nauk.-populiarne vyd. Hromadskoi orhanizatsii «Akademiia politychnykh nauk»*. – 2016. – No. 4. – P. 96–127.

29. Chuprii L. V. *Stanovlennia kontseptu «natsionalna ideia» v konteksti rozvytku ukrainoznavstva* [Formation of the concept "national idea" in the context of the development of Ukrainian studies] [Web site] // *Ukrainoznavstvo: kontseptualni ta teoretyko-metodolohichni osnovy rozvytku: monohrafiia*. – K. : «MP Lesia», 2015.– P. 222–233. – Access mode : http://bulava.in.ua/chuprii_natsionalna_ideya.html

30. Shevchenko Taras. *Yurodyvyi* [The half wit] / *Tvory u 5 t.* – T. 2. – K. : Dnipro, 1970. – P. 261–263.

31. Shevchenko Taras. *I mertvym, i zhyvym, i nenarodzhenym* [To my fellow-countrymen, in Ukraine and not in Ukraine, living, dead and as yet unborn my friendly epistle] / *Tvory u 5 t.* – T. 2. – K. : Dnipro, 1970. – P. 327–333.

32. Yevtukh V. *Ukrainians Abroad' in Context of the Concept of an Entire Ukrainian Ethnos* / Volodymyr Yevtukh // *Contemporary Problems of Social Change: Polish and Ukrainian Experience* / Volodymyr Yevtukh, Ryszard Radzik, Ganna Kisla (eds.). – Kyiv : "SPA "Interservice" Ltd., 2015. – P. 15–33.

33. Pet'ko Lyudmila. *Multicultural upbringing of students and the formation of professionally oriented foreign language teaching environment* // *Perspectives of research and development: Collection of scientific articles*. – SAUL Publishing Ltd, Dublin, Ireland, 2017.

34. Savage Kirk. *Between Diaspora and Empire: The Shevchenko Monument in Washington, D.C.* // *Transnational American Memories (Media and Cultural Memory/Medien Und Kulturelle Erinnerung)* [Web site] ; Edited by Hebel Udo J. – Publisher : Walter de Gruyter. – Berlin-NewYork; [1st edition], 2009. – 460 p. – P. 333–352. – Access mode :

<https://books.google.com.ua/books?id=bkWwjOrYFBwC&pg=PA339&lpg=PA339&dq=When+shall+we+get+ourselves+a+Washington+by+Shevchenko&source=bl&ots>

35. *Shevchenko Monument – A “New Statue of Liberty” Unveiled in Washington by General Eisenhower in Solemn Ceremonies* [Web of site] // *Svoboda*.

Ukrainian daily weekly. – No. 123. – Friday, July 3, 1964. – Access mode : http://www.webcitation.org/6UNrHr208?url=http://ukrweekly.com/archive/pdf2/1964/The_Ukrainian_Weekly_1964-25.pdf

36. Shevchenko Taras. The Poetical Works of Taras Shevchenko / Trans. C.H.Andrusyshen and Watson Kirkconnell. – Toronto : U of Toronto P, 1964.

37. Sydoruk Arkadii. Shevchenko in Washington [Web site] // The Ukrainian Week. – 12 March, 2011. – Access mode : <http://ukrainianweek.com/Culture/19194>

38. Shevchenko Taras. Selections / Taras Shevchenko ; [Translated by John Weir]. – Toronto: Ukrainian Canadian, 1961. – 142 p. Illus.

URI <http://taras-shevchenko.infolike.net/poem-the-half-wit-taras-shevchenko-translated-by-john-weir.html>

39. Shevchenko Taras. To my fellow-countrymen, in Ukraine and not in ukraine, living, dead and as yet unborn, my friendly epistle / Taras Shevchenko ; transl. V. Rich [Web site]. – Access mode : <http://taras-shevchenko.infolike.net/to-my-fellow-countrymen-in-ukraine-and-not-in-ukraine-living-dead-and-as-yet-unborn-my-friendly-epistle-poem-of-taras-shevchenko-ukrainian-to-english-translation-by-vera-rich.html>

Translation of the Title, Abstract and References to the Author's Language

УДК 378.015.31:17.035.3]:81'243

Петько Л.В. Пріоритети у розбудові української національної ідеї та виховання сучасного студентства.

У статті окреслюється актуальність і розкриваються аспекти формування української національної ідеї в умовах університету в процесі формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища для майбутніх спеціалістів. На прикладі відкриття пам'ятнику Т.Шевченку у Вашингтоні, лінгвостилістичного аналізу промови президента США Д.Ейзенхаура розглянуто причини важливості даного чинника для виховання сучасного студентства та доцільності введення у процес навчання іноземної мови українознавчого змісту.

Ключові слова: формування української національної ідеї, університет, студенти, полікультурне виховання, Тарас Шевченко, Д.Ейзенхауер, іноземна мова, професійно спрямоване іншомовне навчальне середовище.

Петько Л.В. Приоритеты в формировании украинской национальной идеи и воспитание современного студенчества.

В статье освещается актуальность и раскрываются аспекты формирования украинской национальной идеи в процессе формирования профессионально ориентированной иноязычной среды обучения для будущих специалистов в условиях университета. На примере открытия памятника Т.Шевченко в Вашингтоне, лингвостиллистического речи президента США Д.Ейзенхаура рассмотрены причины важности данного фактора для воспитания современного студенчества и целесообразности введения украиноведческого содержания в процесс обучения иностранному языку.

Ключевые слова: формирование украинской национальной идеи, университет, студенты, поликультурное воспитание, Тарас Шевченко, Д. Эйзенхауэр, иностранный язык, профессионально ориентированная иноязычная среда обучения.

Література:

1. Авер'янова Н. Українська національна ідея в творчості В'ячеслава Липинського та її роль у сучасному державотворенні / Н. Авер'янова // Вісн. Київ. нац. ун- ту імені Тараса

- Шевченка. Серія «Українознавство». – К. : ВПЦ «Київський університет», 2008. – Вип. 12. – С. 40–43.
2. Безотосний М. Національна ідея – основа консолідації українського суспільства на сучасному етапі // Рідний край. – 2013. – № 2 (29). – С. 69–72.
  3. Бейдик О.О., Стеценко Є.І. Увіковічення величі Т.Г.Шевченка в монументальному мистецтві та музейній справі (до 200-річчя від дня народження) // Український географічний журнал. – 2014. – № 1. – С. 3–9.
  4. Бех І.Д., Чорна К.І. Національна ідея у становленні громадянина-патріота України (програмо-виховний контекст). – Черкаси : ЧОПОПП, 2014. – 48 с.
  5. Вауліна Ф.В. Національна ідея України: комплексний вимір // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна / Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна. – Х. : Вид-во ХНУ ім. В.Н. Каразіна. – 2010. – № 885: сер. «Питання політології», вип. 16. – С. 196–201.
URI <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/2397>
  6. Ващенко Г.Г. Виховний ідеал: [підручник для педагогів, виховників, молоді і батьків] / Г.Г. Ващенко. – Полтава: Полтавський вісник, 1994. – 191 с.
  7. Відкриття пам'ятника Тарасові Шевченку у Вашингтоні [США] 27 червня 1964 р. (архівні зйомки) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=c6TNXSSnTVE>
  8. Вовканич Степан. Українська Національна Ідея (УНІ) як духовно-інтелектуальний код соборності народу: етнічний, інтеграційний та цивілізаційний вектори: Наукова доповідь // Українська Національна Ідея як духовно-інтелектуальний код соборності народу: етнічний, інтеграційний та цивілізаційний вектори (матеріали круглого столу) / за ред. В.С. Кравців; НАН України. Ін-т регіональних досліджень. – Львів, 2011. – 60 с.
  9. Возняк Степан. Національна ідея як концентрований вияв ціннісних орієнтацій українського народу: віхи історичного розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://newright.primordial.org.ua/voznnyak.htm>
  10. Іван Франко про соціалізм і марксизм^Рецензії і статті. 1897–1906. – Нью Йорк, 1966.
  11. Карлова Валентина. Національна ідея сучасної України: проблеми та перспективи формування // Вісник Національної академії адміністрування. – 2010. – №3. – С. 21–29.
  12. Ключ А.І. Українська національна ідея як проблема суспільнополітичної думки початку ХХ ст. та сучасності // Вісник Дніпропетровського університету. – 2014. – Т. 22. – Вип. 24. – С. 61–66.
  13. Кононенко П.П. Українська національна ідея. Проблема методології : зб. наук. пр НДІУ [Електронний ресурс]. – Т. ХХ. – С. 7–24. – Режим доступу : <http://nndiuvi.org.ua/images/book/20.pdf>
  14. Кононенко П.П. Національна ідея, нація, націоналізм : монографія. – К. :Міленіум, 2005. – 358 с.
  15. Кузьменко Г.В. Теоретичні основи ціннісного ставлення до образотворчого мистецтва // Поліхудожнє виховання учнів загальноосвітньої школи в процесі впровадження інтегрованих курсів: матер. Міжнарод. шк. метод. досвіду / Л.М.Масол, Л.В.Школяр [та ін.]; [за заг. ред. А.М.Старевої]. – Миколаїв: ОППО, 2012. – С. 104-110.
  16. Петько Л.В. Англійська мова для студентів-соціологів. Дидактичний матеріал для практичних занять та самостійної роботи студентів з іноземної мови зі спеціальності 6.030101 «Соціологія» : навч. посіб. для студентів ВНЗ. – К. : Талком, 2015. – 142 с.
  17. Петько Л.В. Впровадження української національної ідеї в процес іншомовної освіти майбутніх педагогів // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / засн. Інститут вищої освіти АПН України ; голов. ред. В.П.Андрущенко. – Київ : «Педагогічна преса», 2013. – № 2. – С. 68–74. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7829>
  18. Петько Л.В. До проблеми виховання національної свідомості школярів //

Теоретичні питання культури, освіти та виховання: зб. наукових праць. – Вип. 31. – К. : Вид. КНЛУ, 2006. – С. 124–128.

URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/8137>

19. Петько Л.В. Написання і захист рефератів іноземною мовою за професійним спрямуванням – один із шляхів підготовки студентів до навчання у магістратурі // Науковий часопис Національного педагогічного уні-ту імені М.П. Драгоманова. Серія № 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 35 : зб. наук. праць. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. – С. 132–138. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/>

20. Петько Л.В. Національний компонент у формуванні професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету // Наукові записки : [зб. наук. ст.] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М.П.Драгоманова ; укл. Л.Л.Макаренко. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2014. – Випуск СХVII (117). – С. 125–135.

URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7830>

21. Петько Л.В. Стимулювання готовності майбутніх соціальних педагогів до виховної роботи у процесі вивчення іноземної мови у ВНЗ (на прикладі кінофільму «Звуки музики» («The Sound of Music»), США, реж. Уайз, 1965 р.) / Л.В.Петько // Актуальні проблеми навчання та виховання людей в інтегрованому середовищі: зб. наук. праць № 9 (11). – К. : Університет «Україна». – 2012. – С. 84–95.

22. Петько Л.В. Філософсько-лінгвістичні ідеї розуміння міжлюдської комунікації у соціальному середовищі // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна» : зб. наук. праць / укл. І.В.Ковальчук, Л.М.Коцюк, С.М.Новоселецька. – Острог : Вид-во Національного ун-ту «Острозька академія», 2015. – Вип. 53. – С. 309–312.

23. Петько Л.В. Шляхи формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів мистецьких спеціальностей ВНЗ у процесі фахової підготовки // Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол. : Побірченко Н.С. (гол. ред.) та ін.]. – Умань : ПП Жовтий О. О., 2012. – Вип. 6. – Ч. 3. – С. 57–62. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7445>

24. Пухкал О.Г. Національна ідея як важливий чинник розвитку громадянського суспільства в Україні // Економіка та держава. – 2013. – № 2. – С. 118–121.

25. Ротовський А. Українська національна ідея: від плачу до конструктивного діалогу / А. Ротовський, Ю. Штепа // Дзеркало тижня. – 2006. – № 34 (613).

26. Савойська Світлана. Українська національна ідея в мовно-комунікативному контексті консолідації поліетнічного соціуму // Віче. – 2013. № 12. – С. 28–30.

27. Франко І.Я. Одвертий лист до галицької української молодіж. – Зібр. тв. : у 50 тт. – К., 1986. – Т. 45.

28. Ткаченко В.М. Українська національна ідея: час війни і час миру // Суспільно-політичні процеси: наук.-популярне вид. Громадської організації «Академія політичних наук». – 2016. – № 4. – С. 96–127. URI <http://elibrary.ivinas.gov.ua/id/eprint/334>

29. Чупрій Л. В. Становлення концепту «національна ідея» в контексті розвитку українознавства [Електронний ресурс] // Українознавство: концептуальні та теоретико-методологічні основи розвитку: монографія. – К. : «МП Леся», 2015. – С. 222–233. – Режим доступу : http://bulava.in.ua/chupriy_natsionalna_ideya.html

30. Шевченко Тарас. Юродивий / Твори у 5 т. – Т. 2. – К. : Дніпро, 1970. – С. 261–263.

31. Шевченко Тарас. І мертвим, і живим, і ненародженим / Твори у 5 т. – Т. 2. – К. : Дніпро, 1970. – С. 327–333.

32. Yevtukh V. Ukrainians Abroad' in Context of the Concept of an Entire Ukrainian Ethnos / Volodymyr Yevtukh // Contemporary Problems of Social Change: Polish and Ukrainian Experience / Volodymyr Yevtukh, Ryszard Radzik, Ganna Kisla (eds.). – Kyiv : "SPA "Interservice" Ltd., 2015. – P. 15–33.

33. Pet'ko Lyudmila. Multicultural upbringing of students and the formation of professionally oriented foreign language teaching environment // Perspectives of research and development: Collection of scientific articles. – SAUL Publishing Ltd, Dublin, Ireland, 2017.
34. Savage Kirk. Between Diaspora and Empire: The Shevchenko Monument in Washington, D.C. // Transnational American Memories (Media and Cultural Memory/Medien Und Kulturelle Erinnerung) [Web site] ; Edited by Hebel Udo J. – Publisher : Walter de Gruyter. – Berlin-NewYork; [1st edition], 2009. – 460 p. – P. 333–352. – Access mode : <https://books.google.com.ua/books?id=bkWwjOrYFBwC&pg=PA339&lpg=PA339&dq=When+sh>
35. Shevchenko Monument – A “New Statue of Liberty” Unveiled in Washington by General Eisenhower in Solemn Ceremonies [Web of site] // Svoboda. Ukrainian daily weekly. – No. 123. – Friday, July 3, 1964. – Access mode : http://www.webcitation.org/6UNrHr208?url=http://ukrweekly.com/archive/pdf2/1964/The_Ukrainian_Weekly_1964-25.pdf
36. Shevchenko Taras. The Poetical Works of Taras Shevchenko / Trans. C.H.Andrusyshen and Watson Kirkconnell. – Toronto : U of Toronto P, 1964.
URI <http://taras-shevchenko.infolike.net/poem-the-half-wit-taras-shevchenko-translated-by-john-weir.html>
37. Sydoruk Arkadii. Shevchenko in Washington [Web site] // The Ukrainien Week. – 12 March, 2011. – Access mode : <http://ukrainianweek.com/Culture/19194>
38. Shevchenko Taras. Selections / Taras Shevchenko ; [Translated by John Weir]. – Toronto: Ukrainian Canadian, 1961. – 142 p. Illus.
URI <http://taras-shevchenko.infolike.net/poem-the-half-wit-taras-shevchenko-translated-by-john-weir.html>
39. Shevchenko Taras. To my fellow-countrymen, in Ukraine and not in ukraine, living, dead and as yet unborn, my friendly epistle / Taras Shevchenko ; transl. V. Rich [Web site]. – Access mode : <http://taras-shevchenko.infolike.net/to-my-fellow-countrymen-in-ukraine-and-not-in-ukraine-living-dead-and-as-yet-unborn-my-friendly-epistle-poem-of-taras-shevchenko-ukrainian-to-english-translation-by-vera-rich.html>